

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА**

1152
УИЧ

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 83, ал. 1 от ПОДНС внасям/е предложение за изменения и допълнения на законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 854-01-44/22.05.2018 г., приет на първо гласуване на 20.06.2018 г.

1. Параграф 1 се изменя така:

§ 1. Член 113 се изменя така:

“Искове на и срещу потребители

Чл. 113. Исковете на и срещу потребители се предявяват пред съда, в чийто район се намира настоящият адрес или седалището на потребителя, а при липса на настоящ адрес – по постоянния.“

2. Параграф 2 се изменя така:

§ 2. В чл. 115 ал. 2 се изменя така:

„(2) Исковете за обезщетение по Кодекса за застраховането на увреденото лице срещу застраховател, Гаранционния фонд и Националното бюро на българските автомобилни застрахователи се предявяват по настоящия адрес или седалището на ищеца, а при липса на настоящ адрес – по постоянния или по местонастъпване на застрахователното събитие.“

3. Създава се нов § 3:

§ 3. В чл. 118, ал. 2, изречение второ след думите „надлежащия съд“ се добавя „който в случаите по чл. 115, ал. 2 е този по настоящия адрес или седалището на ищеца, а при липса на настоящ адрес – по постоянния“.

4. Параграф 3 става § 4 и се изменя така:

§ 4. В чл. 119 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Възражение за неподсъдност на делото по чл. 108, ал. 2, чл. 113 и чл. 115, ал. 2 може да се прави от ответника най-късно в срока за отговор на исковата молба и да се повдига служебно от съда до изпращане на препис от исковата молба.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 1 и 2“ се заменят с „ал. 1-3“.

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

5. Създава се подразделение преходна разпоредба с § 5:

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

§ 5. Заварените до влизането в сила на този закон производства се довършват по досегашния ред, независимо от промяната на подсъдността.

МОТИВИ:

Предложената със Законопроекта за изменение и допълнение на ГПК редакция на чл. 113 не отчита действащия текст на нормата, която позволява потребителските искове да бъдат предявявани както по настоящ, така и по постоянен адрес. Възможността тези искове да могат да се предявяват и по настоящ адрес, отчита обстоятелството, че постоянният адрес, на който лицето е вписано в регистъра на населението, може да не съвпада с настоящия адрес, където лицето живее. С направеното предложение за редакция на § 1 се урежда тази по-благоприятна за потребителя възможност - да предявява искове и по настоящ адрес, там където фактически живее.

С § 2 е предвидена възможност увреденото лице да предявява иск за обезщетение по настоящ адрес, там където фактически живее. По този начин се уеднаквява режима, предложен с редакцията на § 1, а именно: потребителските спорове и исковете за обезщетение по Кодекса за застраховането да се предявяват по настоящ адрес. Настоящият адрес е мястото където лицето живее.

В европейското законодателство е застъпено правилото, че исковете от и срещу потребителите, увредените лица и работниците следва да се предявяват там където лицата живеят. Така например в т. 18 от Преамбюла на *Регламент (ЕС) № 1215/2012 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела* е записано, че във връзка със застраховането, потребителските и трудовите договори по – слабата страна следва да бъде

защитена от правила за компетентност, които са в по - висока степен благоприятни за нейните интереси, отколкото общите правила. В чл. 7, ал. 2 от Регламента относно подсъдността по дела за непозволено увреждане, деликт или квазиделикт изрично е предвидено, че исковете може да се предявяват в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие. В чл. 11 от Регламента изрично е записано, че искът на застрахован може да бъде предявен в съдилищата по мястото, където е местоживеенето на ищеца. В чл. 18 пък е уредено, че потребител може да предяви иск срещу другата страна по договора или в съдилищата на държавата членка, в която тази страна има местоживеене, или независимо от местоживеенето на другата страна — в съдилищата по мястото, където има местоживеене потребителят.

Принципът за предявяване на исковете по настоящ адрес е водещ и в други регламенти, като: Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ, L 177/6 от 4 юли 2008 г.); Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно онлайн решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Регламент за ОРС за потребители)(ОВ, L 165/1 от 18 юни 2013 г.); Регламент (ЕС) 2017/2394 от 12 декември 2017 година относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004.

С предложението в новия § 3 се създават ясни правила при служебната проверка на съда. По този начин при изпращане на делото от сезирания към надлежния съд ще се ограничат случаите на инициране на спорове относно тази подсъдност.

Създаването на нова ал. 3 в чл. 119 ще допринесе за изнасянето на служебната проверка за подсъдност, съответно възможността за възражение, във възможно най-ранния етап от производството. По-краткият срок за служебна проверка на подсъдността ще има дисциплиниращ ефект за съда и ще доведе до ускоряване на производството. Разпоредбата цели създаване на яснота относно местната подсъдност на делата.

ВНОСИТЕЛИ: